

اداره ده — « تورك يوردى » نك كچن صايسيله

۱۰ نجى جلدى بېتەرك ۱۱ نجى جلدى باشلادى .

آبونه لرى بېتەنلەر « يورد » كوندريلىه جكدىر .

اشتراكلرىنى يكيلىه نعلرى رجا اولنور .

تورك يوردى

ناشرى : تورك يوردى

مدبرى : آق چورە اوغلى يوسف

يىل ۵ جلد ۱۱ صاى ۱۱۸

۱۵ ايلول ۱۳۳۲

يىل ۱۳۳۲ صاى ۱۴

آلتایله دوغرو

باشی جلد ۱ - سایی ۱۲ دمدور

مین قاباندک بالامی طاوالمباک بن
اولهک که ایرکن جویرک قاره کوک بن
طور آتدک نوبه لیتدی بالام کدای
یاولا سام اوس کونده سینان کوپن
قاره قوجر باورنده بوتک نوسب
قوس آیداد طابانداب باسقه تییدم

ایرکن جویرک = قوشمقدده برنجی . توبه = آنک آلیغنده کی کوچوک بیاضلق (قاشقه) . بالام ، زواللی ، عجاره
اوغلم . کرای = برقیله اسمی . یاو لاشمی = دشمنلاشمق ، قاوغایه طوئوشمی . اوس کونده = ایسته
بوکونده . سینان = سندن . کوپن = جوغم ، یعنی قیللم بوپوک . قاره قوجر ، یراسمی . یاور = طاغک
یغایی . نوسب = دوشوب . قوس = جفت . قوس آباق = ایکی آباق . طابانداب = طابان ایله . تییدم = تیدم .

قوشکدامای قو بالا بیر قاره
چاقان آتدان کوب جویرک اویمین صانا
ماقتانبا کورمکیندی بالام کیرای
کوکادایک اولترکین تهوکا بالا

قوشکدامای = قیلدانیهرق . بیر قاره = بایق . چاقان = قوشان . ماقتانبا = افتخار
ایته . کورمکیندی = کورمیش کی . اوی = قیل . صانا = دوشون (اویمین صانا = عقل ایله حساب ایت!) .
کوکادای = قازاق اصلزاده لرندن قهرمان برتوره . اولتورکین = اولدیرمش . تهوکا = براسم .
جیکسکبای — مینک آنام صوراساک ایستایدو

اسام لککه منامن جورده طاییدی .
کیلماي جانب آلدمدان اولهک آتپ
کوروب بیدک مونان بورن جیکسکبایدی ؟

مینک = بنم . اسام لککه = کوزلککه ، بوپوکککه . منامن = چیغورم . جورعه طاییدی = یورغه طای
(یورغه طای اوزرینه) . آلدمدن = اوکدن .

جانگشمدان قیوب آلوب صاداق قلدوم
ساوقایکدی جیلمدیب جاس اییدوم .
کوکادایم اولکانده کونده چاب
توغر قاتن ، توقسان قیز اولجاقلدم .

جانگداش = برنوخ آغاج . قیوب = بویلی بویته یاروب . صاداق = اوق . ساوقایکدی = ساغلام
قاین آغاجی . اییدوم = بوکدم . جیلمدیب = ضمغ ایله یومشادهرق . توغر = طوقوز . قاتن = قاتین .
اولجاقلدم = اغتنام ایتدم (اولجه = غنیمت) .

کوباشم جغلمایدی آیتقان داودان
 بوقم نامس کوب آغان قایتقان جاودان
 اورس اکنک موینه آرقان طاغ
 صبان قولک اوتکیزکین تیسکین طاودان .

کوباس = آدم اسمی، قهرمان . جغلمایدی = دشمنه یور، دوریله یور، بیگلیمه یور . داودان = قاوغادن،
 حریدن . بوقم = آدم اسمی، قهرمان . نامس = ناموس . کوب = جوق . آغان = آلمش . قایتقان =
 دوغش، عودت ایتیش . جاودان = قاوغادن، محاربه دن . اورس = روس . ئەکەنیک = آغانک، عموجه نک .
 موینه = بوینه . آرقان = ایپ، خالاط، اورغان . طاغ = کچیرمک . صبان = بر قهرمانک اسمی (شیبان؟) .
 اوتکیزکین = کچیرمش . تیسکین طاو = دیلکلی طاغ، بر طاغک آدی .

سویلاین دیب کلیدی آوزوم قزیب
 سیندی جامان توره دی جیون بوزوب
 کورمیکندی ماقطانبا بالام نایمان

سانیارک اولترکین بوقا سوزوب
 سویلاین = سویلیه جگم . کلیدی = کلور . آوزوم = آغزم . سیندی . سنک کبی . جامان = فنا .
 توره دی = توره بی . جیون = جماعت، هیئت اجتماعیه . سانیار = اولاد جنکیزدن بر توره، نایمانلی .
 اولترکین = اولدیرمش . بوقا = بوغا . سوزمک = دویرمک، وورمق .

آقتایم سینی آقبالغان قالک بیروب
 سیندی جامان توره دی ایلی بولوب
 ایلکدین بر صالداق آلب قاشب [۹]
 سینده اوکتوم سویلاسن مونده کیل

آقتایم = پدیرجکم . آقبالغان = آلوب قالمش . قالک بیروب = مهر، فدییه ویروب . ایلکدین = ایلکدن .
 صالداق = آلفته، فاحشه قادین . آلب = آلوب . قاجوب = قاجه رق . سینده = سنده . اوکتوم
 سویلاسن = مغرورانیه سوز سویلیورسک . مونده کیل = بورایه کلهرک .

ایلدیه ایلاش قاندای، کوباس قاندای
 تنکه چیچهن سویلاسون بوجیر تانگدای
 ایلکدین بر صالداق آلب قاجب
 سینده اوکتوم سویلیسن بیل آسقاندای

ایلاس، کوباس = ایکی قهرمانک اسملری . قاندای = ناصل؟ تنگه = دیلده، قونوشمقده . بوجیر تانک =
 بر چیچهنک آدی . بیل = یوکسک بر طاغک آدی . آسقاندای = آشمش کبی .

ایلدیه مناو جورکین آوجی قاندای
 قاراغایقه قارصو بیتکین بوطاق قاندای
 ایلیمه قورغالاغان تورغای ایدک
 جیکیک تورغوی، ایلایون قارشغادای

[۹] نایمانلی اولان طاو طامبانک، ایلنیک قیزلردن بریله علاقه پیدا ایتیش ایسه ده قازاق عرفته کوره نکاحلری
 قابل اولمیه جفندن قیزی آلهرق کرای قیله سنه دخالت ایتشدر . ایشته جیکسکبای بوقمه یه اشارت ایدیور .

جورکین = یورون . آوی = آوی . قاراغای = چام آغای . ایلیمه قورغالاغان = ایلیک تحت
 سایه سته کیرمش . تورغای = برنوع قوش . جیکیک طورغوی = ییکک بر طرفده طورسون . ایلا یون
 قارشغادای = بن سنی بازی کبی ازه جکم .

••

بر آقونک وطنی ، مملکتی حقنده کی دویغولری :

چورچوتک مین کورکین مین کوکجه طاوون
 باسی طومان بوکتیری کونده جاون
 کرم جووب ، کندیکم کیسکین جیرم
 ایسان آمان طوراتور قابا طاوم

چورچوت = چین - ماچین . مین کورکین مین = بن کورمشیدم . کوکجه طاو = برطاغک آدی . باسی
 طومان = تپه سی دومانلی ، سیلی . بوکتیر = برطاغک آدی . کرم جووب = چاشورم ، برلرم ییقایوب .
 کندیکم کیسکین جیرم = کوکجه کیسله ن یرم . ایسان آمان طوراتور = صحت وعافیت اوزره یاشا .

سایقان طاوه صاری پیل ، جن بلیس ایکن
 مای توبه ، جای توبه نک انیسی ایکن
 اوزم بیلکین بر صودی اوله ک قلسام
 بولونک بورچوبولاق سکلیمی ایکن

سایقان طاو = برطاغک اسمی . صاری پیل = بر یرک آدی . بلیس = بلیش ، طانیش ، دوست .
 مای توبه ، جای توبه = طاغ اسملی . انیسی ایکن = کوچوک برادری ایمش . اوزوم بیلکین = طانیوب
 بیلدیکم . بر صودی اوله ک قلسام = بر صو حقنده اوله ک سویلسم . بولونک بورچوبولاق سکلیمی ایکن =
 بورچوبولاق بولونک کوچوک همشیره سی ایمش .

آلوم کوشه کوشه ناروندی اوتکین
 باصیدو تیبسکندک طاقیه کیتکین
 اوزوم بیلکین بر صودی اوله ک قلسام
 اوکبه طاودای طاوقایده کوککه جیتکین

آلوم کوشه کوشه = آلوم کوچه قونه کلرک . ناروندی = نارونی ، نارون = مشهور برنهر ایله
 حوالینک آدی . باصیدو = باشنده . تیبسکاندک = تیبسکانک . تیبسکان = برطاغ . طاقیه کیتکین =
 تیبسکن طاغنک ذروه سی ، اسم . اوکبا طاو = برطاغک آدی . کوککه جیتکین = سایه جیفمش .

ایلدک برمیکنی قولدر شونای
 آققان صو ، جینی آرالده باریده لای
 اوزوم بیلکین جیر صودی اوله ک قلسام
 قازالی ، قارقارالی قالده بولای

برمیکنی = برمکانی ، یری . قولدر شونای = یراسی . آققان صو = نهر جاری . جینی آرالده = یدی
 آمله نک . باری ده = هپسی ده . لای = صاف و بران دکل . قازالی ، قارقارالی = شهر اسملی . بولای = بوله جه .

ایلدک برمیکنی ابرو چو کیت
تورادور بولوغالو طاودان سوکیت
اوزوم بیلکین جیر سودی اولهک قلسام
بلقلداقدک اوستنده ایسیر بیکیت

ایروچو کیت ، تولوغالو ، بلقلداق ، ایسیر بیکیت = یر و طاغ اسملری . تورادور = طور یور ، سوکیت =
بر طرفده ، بر یانده . بلقلداقدک = بلقلداغک .

ایلدک برمیکنی باراق چیققان
تومصوغون کوچوک بارب جارغه طلققان
تامام طاودک بارونان بیوکین دیب
آیولی آدراپب جونغه چیققان .

باراق چیققان = یر اسمی ، تومصوق = بورون . بارب = وارهرق . جارغه = یاره ، قییه ،
طلققان = سوقش . تامام طاودک = بوتون طاغلرک ، بارونان = هپسندن . آیولی = طاع اسمی (آییلی) . آدراپب =
زیاده یوکسهلرک ، کوکس کره رک . جونغه = ظاهره ، میدان . چیققان = چیقمش .

ایلدک برمیکنی بالا باراق
ایره لینی ایل قونار توبان جانب
ایکورتاس ، صارورتان میدای دالا
مالیمز سیمیریدی کون کون صاناب

بالا باراق ، ایره لی ، ایکورتاش ، صارورتان = هپسی یر اسملری ، توبان جانب = آشاغیلرخی یاناشه رق .
میدای دالا = دومدوز بر صحر . مالیمز = حیوانلر من . سیمیریدی = سیمیرور . کون کون صاناب = کون بکون .

ایلدک برمیکنی ایل باقتو
جای توبه اورتاسنده طورار تافتو
جالغزن جای توبه نک ایل بلادو
قستایدی گاور بابیور مانگراقتو

ایل باقتو ، جای توبه ، مانگراقتو = یر اسملری . گاور بابیور = مسلمان اولیان برمانفول قبیله سنک
آدی . طورار = دور یور . تافتو = طاق ظفر کی . جالغزن = یالکز اولدیغی . ایل بلادو = بوتون ایل
بیلیور . قستایدی = قیشلا یور .

اولکین جاو ، طارباغانای اولو دیمین
قاره طاو ایل قستاوغه جلی دیمین
جیر سودی اوزوم بلکین اولهک قلسام
آیا کوز جوز آغاجدک قوی دیمین .

تارباغانای ، قاره طاو ، آیا کوز ، جوز آغاج = طاغ و یر اسملری . اولکین = بویوک ، جاو = دشمن ،
اولو = بیوک . دیمین = جلی = صیباق ، معتدل و لطیف هوا ، قوی = شعبه سی ، بوداغی .

جوطاس طارباغانای ایل قستاغان
برکیپر قوی قایتاروب طاس طاستاغان

کیمپرک قوی قایرغان طاس اورجونى :
بندى کیریمیتین برنوستاغان

جوطاس = طاغک صیرتی ، آرقه سی . قستاغان = قیشلامش . کیمپر = قوجه قاری . قوی = قویون .
قایتاروب = جویروب . طاستاغان = آغش . اورچوق = اوره که ، ایپ اکره به مخصوص آلت .
بندى = بتمش ، حاصل اولمش . کیریمیتین = کرامت ایله . توستاغان = کیچه (کفچه) .

کورنکین مونان بولای طارباغاتای
کیتیدی جاوغان قاری جازون آلتای
ابرای مین ایسین خوجه ، کوکجه تویفون
قونادی ساندق طاسقه قانداغاتای

کورنکین = کورغش . کیتیک = کیتیک . کیتیدی = کیتیه بور . جاوغان قاری = یاغمش قاری .
ابرای ، ایسین خوجه ، کوکجه تویفون ، ساندق طاس = بر اسملری . قانداغاتای = برقیله نك آدی .
قونادی = یرکشیور ، ایبور ، قونقدن .

ساوور ، صایقان ، توقتاور ، قالدون چیکه ،
آقچه طاومین چینکیزغه بندى نیمه
آلتای مین طارباغاتای داولو بولوب
جوکیمیب باربدی قابا بیکه

ساوور ، صایقان ، توقتاور ، قالدون چیکه ، آقچه طاو ، چینکیز ، آلتای ، تارباغاتای ، قابا طاغ وراسلری .
تبدى نیمه = هیچده طوقونمه . داولو = قاوغالو . جوکیمیبیک = حاکم حضورینه وارهرق مراجعت
ایدیشمک . بیکه = بی به ، حاکم .

ماشان ، چینکیز نورادی قابا منان
کیفت قازلغان ، جوصالی ، دالدا منان
شالشق کول ، شارجفلغان ، چالبارکیسکین
شوبار آیر نورادی جورغه منان

ماشان ، چینکیز ، قابا ، کینت قازلغان ، جوصالی ، دالدا ، شارجفلغان ، چالبارکیسکین ، شوبار آیر ،
جورغه = هپسی یروطاغ اسملری . شالشق کول = هرکولک آدی . منان = ایله . نورادی = دوربور .

قاره جایی توزادر قایقا منان
ششولی ایکی تینتیک صایقان منان
اوی جابلادوڭ باسینه چغا کلدیم
صاری تیراک کورینیدی اویپاک منان

قاره جایی ، قایقا ، ششولی ، ایکی تینتیک ، صایقان ، صاری تیراک = یر ، طاغ ، نهر اسملری .
چغا کلدیم = چقیویردم . کورینیدی = کورنیوردی . اویپاک = اووا .